

Número 55, febrer 2017

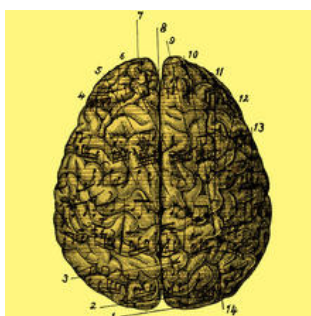
L'Esmuc

Obre les portes als futurs estudiants

Article

Entra

El cervell a l'escenari
Xavier Coll

Claus per enfrontar-se a l'aprenentatge i la interpretació de la música

L'entrevista

Entra

Kebyart Ensemble
Clara Iniesta

"El que nosaltres volem és tocar als escenaris, i la música de cambra és el vehicle ideal per fer-ho."

Gent Esmuc

Entra

Èxit del Fiddelitzem-nos
Ferran Planas

Aforament complet a la nova edició del curs per a instrumentistes de corda

Gent Esmuc

Entra

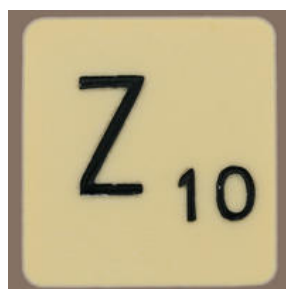

La sarsuela inaugura la temporada del TNC
Clara Iniesta

L'Aplec del Remei recupera un gènere d'èxit a la Barcelona de finals del segle XIX

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

Subscriu-te a la nostra revista

Rebràs per correu electrònic les novetats de L'ESMUC digital i podràs afegir comentaris als articles

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Recull de tots els continguts publicats

L'Esmuc

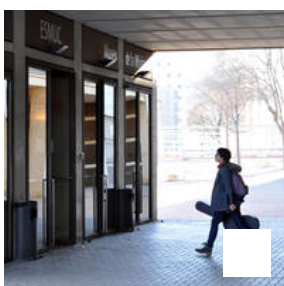
Obre les portes als futurs estudiants

Posa't en contacte

Editorial

Altres publicacions 0

Al llarg del mes de març, l'Esmuc porta a terme diverses [accions](#) orientades a donar a conèixer les seves instal·lacions i a informar tots aquells que consideren la possibilitat d'estudiar al centre sobre el contingut de les diverses especialitats i les sortides professionals que se'ls presentaran en acabar.

La jornada de portes obertes (dissabte 4 de març) és el contacte primer i més general entre el públic i l'Escola. Tot seguit, el període d'aules obertes (del 6 al 17 de març) ofereix als interessats la possibilitat d'assistir a les classes com a oient i, d'aquesta manera, fer-se una idea molt aproximada de com seria estudiar aquí. Viure en primera persona la dinàmica de les classes i poder establir contacte amb el professorat és una experiència engrescadora però també molt útil per als futurs estudiants.

Ja de manera més específica, per aquells que han pres la decisió de cursar el títol superior de música a l'Esmuc, el centre posa al seu abast un [curs d'orientació per a les proves d'accés](#) que, de manera pràctica i sobre exemples reals, els proporcionarà les eines necessàries per realitzar els dictats i les anàlisis en les quatre opcions disponibles: música clàssica i contemporània i tradicional, jazz i música moderna, música antiga, i flamenco. L'èxit d'aquesta fórmula, que ja ha arribat a la cinquena edició, es correspon amb uns millors resultats dels aspirants en les proves d'accés.

Totes les accions formatives i informatives que l'escola organitza aquest propers dies requereixen inscripció prèvia i són paral·leles a les que tenen lloc al Saló de l'Ensenyament (recinte firal de Montjuïc, del 22 al 26 de març), on l'Esmuc es dona a conèixer a un públic més ampli.

Comentaris (0)

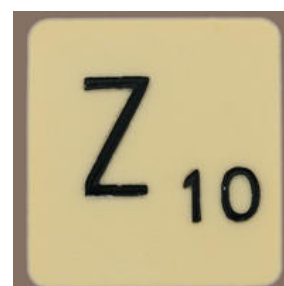
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

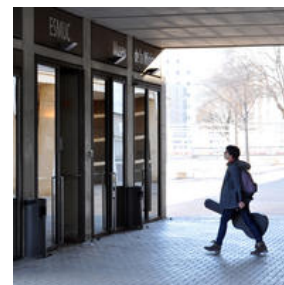
Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Joan Sanmartí

"De gran, voldria ser una bona persona i un músic excel·lent."

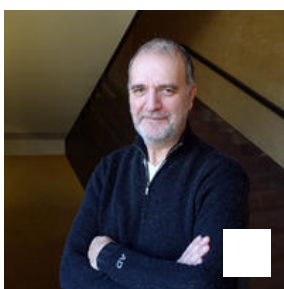

Posa't en contacte

La tònica dominant

Altres publicacions

0

Guitarrista, compositor i músic polifacètic, en Joan Sanmartí es divideix entre l'àrea de Sonologia, on imparteix diverses assignatures relacionades amb l'edició de partitures i la tecnologia musical, i la de Jazz, on és professor de guitarra. "De gran, voldria ser...", diu en Joan. I afegeix que el sobta veure's a les fotos, perquè la imatge no es correspon amb el noi de vint anys que ell en realitat és. Serà que la música manté jove l'esperit? De fet, en altres idiomes es "juguen" els instruments, i les guitarres –no ens enganyem– sempre han estat la millor de les joguines.

El principal tret del meu caràcter? La noblesa. Dit així possiblement sona una mica pedant, però els que em coneixen m'ho han comentat més d'un cop.

La qualitat que més valoro en una persona? La sinceritat.

El meu principal defecte? El mal geni.

La meva ocupació preferida? Fumar cigars havans, els *steak tartar* (el meu amic Raúl en fa uns de por...) i els entrecots de bou, molt poc fets. Abans feia kilòmetres per la muntanya en bici, però ho vaig canviar pel llaut barroc. Són coses de la vida...

El meu somni de benestar? Els vaig complint mica en mica...

Quina fóra la meva pitjor desgràcia? No vull ni pensar-hi.

Què voldria ser? De gran, voldria ser una bona persona i un músic excel·lent.

On desitjaria viure? Sempre en un lloc orientat al sol.

Quin animal prefereixo? El gos.

Algun so o música que avorreixo? El so de qualsevol música a través dels altaveus d'un mòbil. El Julio Iglesias, Enrique Iglesias i tots els similars, i això que en diuen *bachata*.

Quin va ser el primer disc que vaig comprar? Un d'en Carlos Santana.

Els meus escriptors preferits? De joventut, recordo molt Jules Verne i Frank Herbert. Després els meus gustos de lectura han anat en moltes direccions diferents. Ficció, biografies, història de la música, etc.. Em va agradar molt *A life in music*, del Daniel Barenboim.

Els meus personatges de ficció? Lisbeth Salander (Stieg Larsson), Guillermo de Baskerville (Umberto Eco), Capitan Haddock (Herge).

La pel·lícula de la meua vida? *Cast Away* (Nàufrag).

Els meus intèrprets preferits? Tom Hanks (cine). Intèrprets musicals son molts. Alguns? Wes Montgomery, John Coltrane, Toots Thielemans, Michael Brecker, Lage Lund, Nir Felder, Paco de Lucía, Glen Gould, Brian Blade, Bill Stewart, Hopkinson Smith, Tygran Hamasyan, Charlie Haden...

Els meus compositors predilectes? Joni Mitchell, Igor Stravinsky, Ennio Morricone, Silviu L. Weiss.

Una musiqueta que no me la puc treure del cap? La del meu despertador.

Els meus pintors predilectes? Una mica de Dalí. Molt, m'embafa. Paul Klee.

Les meves relacions entre sons i colors (o altres sentits)? Els sons els relaciono més amb les textures i formes: rugós, aspre, metal·litzat, porós, oval, rectangle, terrós, translúcid...

Els meus herois de la vida real? Els meus fills.

Els meus herois històrics? Cap ni un.

Un disc que m'hagi encantat, darrerament? *Teather* de Trigran Hamasyan.

Un concert inoblidable? Pat Metheny, L'Aliança del Poble Nou, 1983. Miles Davis, Palau d'Esports Montjuïc, 1984.

Un paisatge preferit? Els Pirineus.

Els noms que prefereixo? Isabel, Joan i Lia.

Què detesto més que res? Les musiques d'ambient. Tota aquesta porqueria dels canals de comunicació. Se'n salven ben pocs...

Quins dons naturals voldria tenir? El do de l'elocució.

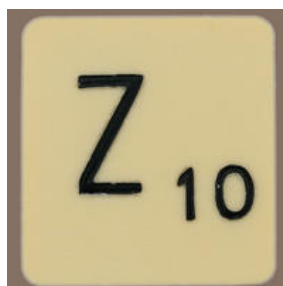
Estat present del meu esperit? Incredul.

Contingut Actual

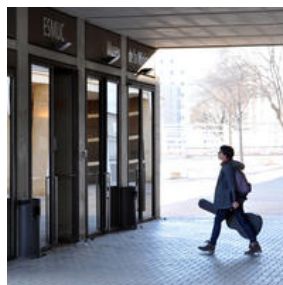
Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 54, gener 2017

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Fets que m'inspiren més indulgència? El desordre.

Amb quina cançó m'identifico? *Both Sides Now* de Joni Mitchell.

El meu lema? "Tot costa molt".

Comentaris (0)

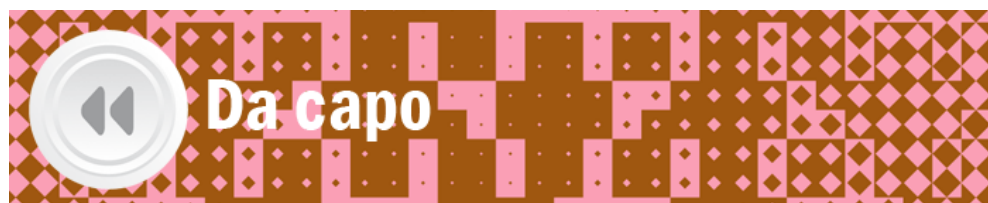
+ Afegir un comentari

• [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

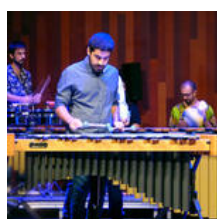
• [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

**Veure tots els números de
L'ESMUC digital**

Gent Esmuc

Finalitzat ja el primer quadrimestre del curs, dins d'aquesta secció volem fer un *Da capo* per fer un petit balanç i valoració del que han estat aquests mesos a l'Esmuc des del setembre. Les partitures demanen sovint recomençar per retenir melodies en la memòria i perquè el gaudi es pot renovar en la seva repetició. Doncs per això, som-hi de nou.

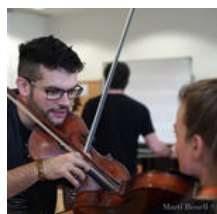
Acte inaugural del curs 2016-2017

Isona Passola protagonitzà la lliçó inaugural

Arts i Salut

Jornades Internacionals de Música i Neurologia

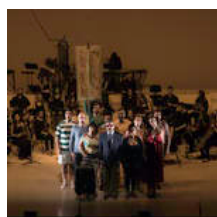
Èxit del Fiddelitzem-nos

Aforament complet a la nova edició del curs per a instrumentistes de corda

Concepte, composició i cinema

La classe magistral d'Alexandre Desplat convida a multiplicar les seves influències

La sarsuela inaugura la temporada del TNC

L'Aplec del Remei recupera un gènere d'èxit a la Barcelona de finals del segle XIX

La música en contacte amb la ciutat

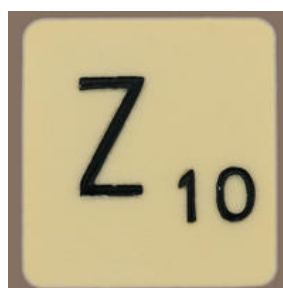
Música>BCN i *Musicant el Museu Frederic Marès*, cicles musicals fora de l'Escola

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Acte inaugural del curs 2016-2017

Isona Passola protagonitzà la lliçó inaugural

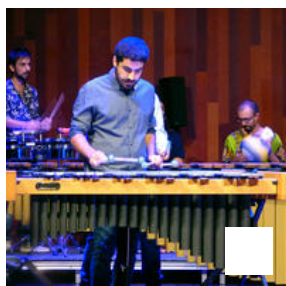
Laura Planagumà
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

L'acte inaugural del curs 2016-2017 va tenir lloc el dia 15 de setembre a la sala 2 Oriol Martorell de L'Auditori. Com a personalitats destacades, l'acte va comptar amb la presència de la directora de cine, guionista, productora i directora de [L'Acadèmia del Cine Català](#), [Isona Passola](#), que va ser l'encarregada de la lliçó inaugural, així com de l'Honorable Sra. Meritxell Ruiz, consellera d'[Ensenyament de la Generalitat de Catalunya](#). Durant la vetllada es van fer diversos parlaments i actuacions musicals.

El tret de sortida va ser la interpretació de la peça musical *L'àliga de Reus*, de [Jesús Ventura](#), per part del Quartet de gralles i percussió de l'Esmuc, dirigit per Daniel Carbonell a l'exterior de l'edifici. A continuació, un cop tots asseguts a les butaques, els assistents van rebre la benvinguda per part d'Arnau Tordera, graduat de l'Esmuc i líder del grup [Obeses](#), que va ser

l'encarregat de presentar l'acte. El primer parlament va ser el del director de l'escola, Dr. Josep Borràs, on va destacar el 15è aniversari que enguany celebra l'Esmuc.

Abans de la lliçó inaugural el públic va poder gaudir del concert homenatge a [Roald Dahl](#) amb la interpretació de *tres peces de la Cantata "El gran amic gegant"*, per part de [l'Orquestra 4 cordes de l'Escola Germanes Bartomeu de Mataró](#) (dir. Laia Serra), Cors de l'Escola Germanes Bartomeu de Mataró (dir. Núria Albert), Cor de la Nit de l'Escola [Espaiart](#) de Castellar del Vallès (dir. Sònia Gatell), el Conjunt instrumental de l'Esmuc amb Arnau Tordera com a solista, i tots sota la direcció de Daniel Mestre.

La lliçó inaugural per part d'Isona Passola va portar el títol de *El nou estat de la cultura*. La directora va voler destacar l'important paper de la cultura en la societat i la necessitat que tothom hi tingui accés.

Seguidament va ser el torn del parlament a càrrec dels representants de l'Associació d'Alumnes de l'Esmuc (ASSAE) on es van fer diverses reivindicacions, i tot seguit es va produir el lliurament de diplomes per aquells alumnes que havien obtingut matricules d'honor del Treball i/o concert final de grau i de màster del curs 2015-2016.

Finalment, abans del concert de cloenda, l'Honorable Sra. Meritxell Ruiz, consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, va fer l'últim [parlament](#) on va destacar el gran nivell assolit per l'Escola en aquests anys i la importància del retorn a la societat.

En el concert de cloenda, que va ser en record de l'estudiant Jordi Rodríguez Belda, estudiants i graduats de les aules de percussió de l'Esmuc van interpretar l'obra *Rendezvous*, de [Dave Samuels](#).

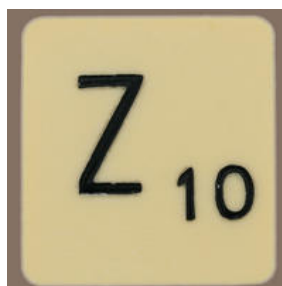

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Arts i Salut

Jornades Internacionals de Música i Neurologia

Toni Abelló
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

El passat 4 i 5 de novembre hi va haver les jornades de música i salut. No és el primer cop que es realitzen sessions d'aquest tipus a l'Escola. El passat juliol es va realitzar un [curs de música i Alzheimer](#) amb activitats, que aquest juliol segurament es tornarà a celebrar. Tanmateix, el setembre de l'any passat es van portar a terme per primer cop [aquestes jornades](#), amb activitats similars durant un dia de duració, dintre de l'homenatge que van decidir dedicar a [Oliver Sacks](#), neuròleg, professor i un dels divulgadors més coneguts en aquest camp.

Aquest cop les jornades es van decidir fer sota el nom de [Jornades Internacionals de Música i Neurologia](#). Unes trenta persones, entre estudiants del màster de musicoteràpia, professionals d'aquest camp, i altres interessats, van poder assistir-hi, amb un preu de 100 euros, i 80 per

a estudiants.

Les jornades van ser inaugurades breument pel director de l'Esmuc, Josep Borràs, amb una càlida benvinguda. Va agrair aquest tipus d'activitats i va posar obertament a disposició les instal·lacions de l'Escola. A continuació la [Dra. Melissa Mercadal](#) va fer una petita introducció del que serien les jornades i al seu funcionament.

A continuació va intervenir la [Dra. Rosa Casafont](#), metgessa, autora i docent, amb una conferència amb nom «Com l'art transforma el cervell». Es va tractar d'un resum, una mirada global del que es coneix i dels efectes que fa la música en els oients.

Es va parlar del cervell i de com aquest respon davant l'estímul de la música, i de com la música es tradueix físicament en el cos, amb respostes químiques.

Seguidament va intervenir el [Dr. Josep Medina](#), cap de l'[Institut Guttmann](#), amb el nom de la conferència «La música com a eina neurorehabilitadora», on es va parlar de la seva experiència utilitzant la música amb pacients amb trastorns neurològics. Va deixar clar que és una eina que funciona, i que poden constatar com els pacients van a millor.

Posteriorment, els assistents podien escollir dos tallers d'entre tres, per realitzar amb grups més reduïts. En un ambient encara més proper i de caràcter pràctic, sorgien experiències professionals, tant dels ponents com dels assistents. En aquests tallers es va veure com la música s'aplica fins i tot de forma ben diferent del que seria una interpretació o un concert, sinó d'una forma més propera i activa, amb contacte amb els pacients, i individualment, en els casos de malalts menys receptius, com les malalties neuronals.

El segon dia, l'estructura va ser similar, començant amb un taller de «[Rítmica Dalcroze](#)» per a tots els assistents, i tot seguit, una sèrie de conferències amb debat obert. En aquest cas els conferenciant van ser el [Dr. Jordi Craven-Bartle](#), amb la conferència "Fonaments psicobiològics de la música i la musicoteràpia" i el [Dr. Julien O'Kelly](#), amb «La musicoteràpia en l'avaluació i rehabilitació dels trastorns prolongats de consciència: pautes des de la recerca». Les jornades van concloure amb una taula rodona molt participativa en la que es va debatre com les teràpies artístiques podien passar a formar part del sistema sanitari.

Tot i que hi va haver força continguts específics de la neurologia, en general el llenguatge va ser proper i entenedor també per assistents no versats en els camps de la medicina i neurologia. Es va parlar de com la resposta emocional de la música és universal, de com és una manifestació innata, que ens afecta sense demanar-nos permís. Modifica el sentiment, comportament i pensament, i influeix en components de la nostra vivència, educació, salut i benestar. De com millora la resposta a l'estat d'ànim, i transforma no sols físicament, sinó psicològicament, en diferents àmbits d'incidència: tensió, cognició, emoció, conducta, comunicació i percepció. I de com, per ser éssers socials, la música sincronitza i crea vincles.

Comentaris (0)

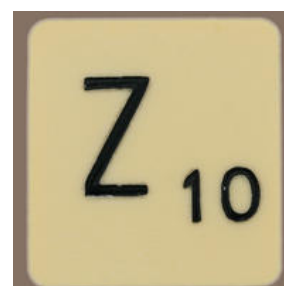
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

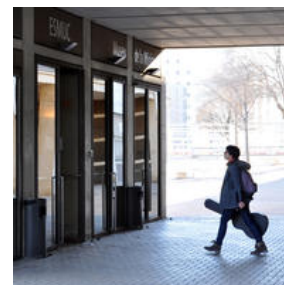
Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial
- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Èxit del Fiddelitzem-nos

Aforament complet a la nova edició del curs per a instrumentistes de corda

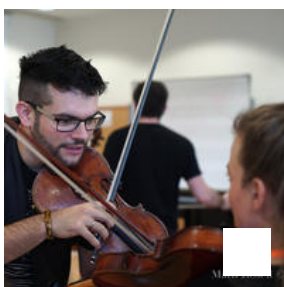

Ferran Planas
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

El graduat Pere Nalasc,
professor en aquesta edició de
Fiddelitzem-nos

Els passats 18 i 19 de febrer es va celebrar a l'Esmuc una nova edició del [Fiddelitzem-nos](#), unes jornades proposades pel [Departament de Jazz i Música Moderna](#) i el professor [Oriol Saña](#) adreçades a intèrprets professionals, professors d'escoles de música i conservatoris i estudiants de totes les edats d'instruments de corda fregada, enfocades a la pràctica instrumental, la improvisació o la composició, relacionant la música clàssica occidental amb les músiques populars com el pop i el jazz o les músiques tradicionals. La intenció és la de complementar així el perfil d'intèrpret habitual, donant-li una amplitud de mires i alguns recursos que l'ajudaran a ser més autosuficient tant en la docència com en la interpretació.

Aquesta proposta neix després de l'èxit del primer [Barcelona Fiddle Congress](#), organitzat pel Departament de Jazz i Música Moderna de l'escola que es va celebrar el 2013 i del qual se'n va fer una segona edició el [2016](#) amb la voluntat d'esdevenir bianual amb la celebració del proper congrés el 2018. A partir de llavors, l'Esmuc i l'[ACEM](#) (Associació Catalana d'Escoles

de Música) es van coordinar per a organitzar tallers intensius de cap de setmana enfocats al *fiddle* per a mantenir una formació continuada, tant [a l'escola](#) com a diferents punts del territori, com per exemple [Viladecavalls](#) o [Lleida](#), que també van servir per a preparar el segon congrés.

L'èxit d'aquesta darrera edició va ser total, ja que les places es van exhaurir uns dies abans de la seva celebració amb molts alumnes que ja havien participat al Barcelona Fiddle Congress o en edicions passades del *Fiddelitzem-nos*.

Durant les jornades d'aquest febrer també vam poder sentir un concert a càrrec dels professors del curs que es va dur a terme al [Pipa Club](#) de Barcelona el mateix dissabte dia 18 a les deu del vespre.

El professorat d'aquesta edició incloïa l'exalumne de l'Esmuc [Apel·les Carod](#), [Casey Driessen](#), Fiona Monbet, el professor de violí jazz Oriol Saña i els membres de l'[AUPA quartet](#) (Asier Suberbiola, Pere Nalasc, Felipe Escalada i Martín Menéndez). Alguns d'aquests professors ja els vam poder veure l'any passat en el marc del Barcelona Fiddle Congress.

Gràcies als dos congressos celebrats a l'escola i a les diferents edicions del *Fiddelitzem-nos*, Barcelona s'està convertint en un centre de referència per al gènere *fiddle*, terme que engloba qualsevol instrument de corda fregada que tingui un ús de caire popular o tradicional.

Comentaris (0)

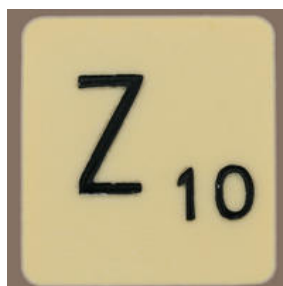
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

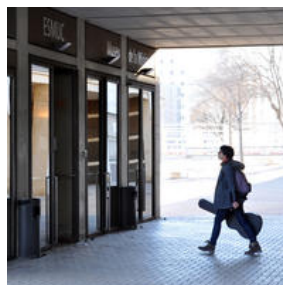
Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Concepte, composició i cinema

La classe magistral d'Alexandre Desplat convida a multiplicar les seves influències

Michele Puddu
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

El passat 20 de desembre, prop d'un centenar i mig de persones van assistir a la classe magistral d'[Alexandre Desplat](#), el conegut compositor, orquestrador i director d'orquestra francès, que s'organitzava des del [Màster de Composició de Bandes Sonores](#).

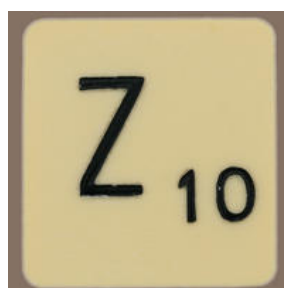
La sessió, íntegrament en anglès, va començar amb certa tensió, amb un Desplat encara fred i un xic a la defensiva que va ser rotund a l'hora de demanar que no es fessin fotografies ni vídeos. Tanmateix, l'ambient va anar-se relaxant i el diàleg adquirint naturalitat i calidesa, i Desplat es va revelar un conversador pròxim, irònic i juganer, que es presentava com l'exemple a no seguir pel que fa a la seva trajectòria formativa i als seus inicis en la professió.

Els assistents van interrogar-lo sobre les àrees més diverses; des de com va començar la seva trajectòria fins a quina és la seva rutina de treball, passant per la relació professional amb els membres del seu equip i els altres agents que participen en la producció d'una pel·lícula o fins a quin punt ha integrat els recursos tecnològics més recents en el seu procés creatiu i orquestratiu.

El compositor va destacar especialment la importància que té per al seu ofici conèixer bé l'art del cinema; compartir el seu llenguatge, la seva història, les tècniques que utilitza i el que implica cada pla capacita el compositor per entendre's amb els professionals amb qui treballa, captar el concepte de cada pel·lícula i generar música per aquesta. De la mateixa manera que, a nivell musical, es referia a un amplí ventall d'influències (posant al mateix nivell el jazz de Bill Evans que Xostakóvitx, Mahler, Ravel o la música africana), Desplat feia una invitació explícita als assistents a conèixer, aprendre i construir ponts amb totes les arts, des de la poesia fins a les arts plàstiques, passant pel teatre i la història del cinema. *"Cal que basteixis ponts de comprensió amb els directors, així que sovint cal que els ajudis amb exemples. És la teva intel·ligència la que interpreta el que ells volen dir i com satisfer el que expressen del que estan buscant"*: amb paraules com aquestes, Desplat animava els presents –i especialment als joves compositors– a apassionar-se pel que passa en totes les àrees artístiques i a assumir encàrrecs i reptes, arribin des d'on arribin, per generar camins propis i forjar-se en col·laboració amb projectes de naturalesa no necessàriament musical.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

La sarsuela inaugura la temporada del TNC

L'Aplec del Remei recupera un gènere d'èxit a la Barcelona de finals del segle XIX

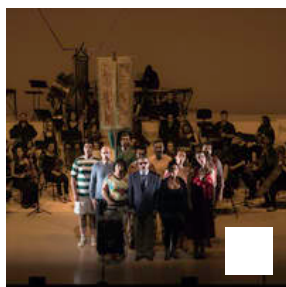
Clara Iniesta
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

L'Aplec del Remei. Foto: TNC

El [Teatre Nacional de Catalunya](#) (TNC) va obrir la seva temporada del 2016-2017 amb l'obra [L'Aplec del Remei](#), de [Josep Anselm Clavé](#). L'espectacle va anar de la mà amb els músics de l'Escola Superior de Música de Catalunya, amb motiu de la celebració dels vint anys del Teatre i els quinze de l'Esmuc. La polonesa [Wanda Pitrowska](#) va tornar a pujar a l'escenari de la Sala Gran per dirigir aquesta vegada una sarsuela catalana, la primera sarsuela en llengua catalana que es conserva, desenterrada dels arxius per a l'ocasió.

Estrenada el 1858 al [Gran Teatre del Liceu](#), aquesta peça es reinterpreta amb 43 músics i cantants, després de trobar-se la partitura orquestral sencera estrenada llavors dels fons del Teatre Líric Català. El director artístic del TNC, [Xavier Albertí](#), va explicar que aquesta proposta és un espectacle teatral amb elements de concert, tot i que també inclou *altres materials textuais* que exalten la figura de Clavé en un espectacle que juga amb una

versió de concert i de la teatralitat bastant particular.

Albertí va voler recordar que aquesta obra és també una situació actual: un diàleg entre una societat obrera i una burgesia catalana. I per entendre's millor, va citar textualment: "ens va semblar un moment clau per entendre'l millor. El que passava el 1906 sembla copiat als nostres debats entre JxSí i la CUP, molt semblant als del moment". El missatge de Clavé era treure's de sobre una monarquia corrupta i anar cap a una república federalista.

El missatge que va voler transmetre Clavé en el seu temps, ara ha estat reflectit per Albertí i, a més a més, d'una manera divertida. Fins i tot un actor que feia de transvestit, va despertar a un públic un munt de riallades quan li va agafar l'arc a una violoncel·lista de manera forçada -la noia també actuava- i va fer-lo servir de pal per a subjectar un núvol de sucre, fet allí mateix a l'escenari amb les màquines que trobem a les fires. Però no només es va poder gaudir d'unes bromes, també van haver-hi moments amb caliu d'interpretació a nivell vocal. La soprano Maria Hinojosa i la mezzosoprano Marta Fiol van cantar una peça de temàtica amorosa, amb una certa peculiaritat: mentre Maria cantava en català, Marta li contestava en castellà i, en alguns moments, cantaven alhora però amb els dos idiomes corresponents cadascuna.

A Barcelona, aquesta forma de teatre va gaudir de molt protagonisme. La presència d'un públic abundant i obert va coincidir amb l'aparició d'una generació de compositors i lletristes que aixoplugarien un ampli ventall de gèneres. Així doncs, la sarsuela catalana és plena de secrets meravellosos, alguns dels quals s'han estrenat gràcies a la recerca que s'ha fet per a representar *L'aplec del Remei*. L'objectiu de l'espectacle inaugural va ser promoure i donar a conèixer un estil que va gaudir de molta frondositat i arrelament durant l'època però que, malauradament, en l'actualitat és força desconegut. Fins avui.

Comentaris (0)

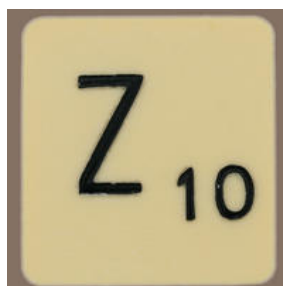
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

La música en contacte amb la ciutat

Música>BCN i *Musicant el Museu Frederic Marès*, cicles musicals fora de l'Escola

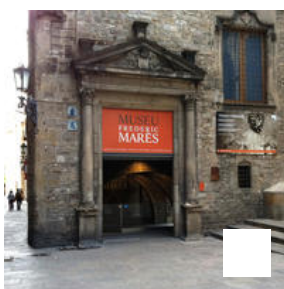

Lluç Solés
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

La presència de l'Esmuc fora de les aules torna a manifestar-se, aquest curs 2016-17, en dues propostes ben consolidades que comparteixen l'objectiu d'apropar la música al públic barceloní. Parlem del cicle *Musicant el Museu Frederic Marès* i el *Música>BCN*, ambdós coordinats per la gestora cultural i música Carol Duran, que compta amb l'ajuda de tot l'equip de l'Escola. El primer s'ha engegat per segona vegada aquest gener, després de l'èxit experimentat en l'edició anterior, i el segon —obert el setembre— ja passa per la quarta edició; ambdós oferiran el seu ampli ventall de propostes fins el mes de juny.

Música>BCN continua amb èxit, com dèiem, despertant inquietuds musicals a diferents centres cívics de la ciutat. La rebuda ha estat magnífica, com en anteriors ocasions. Hem de buscar la clau d'aquesta acceptació en el format

que es proposa: cada programa musical, ideat i pensat en el context de l'Esmuc i que es porta de gira per diversos espais públics, està plantejat des del punt de vista divulgatiu, amb un guió específic que el converteix en una activitat interactiva i amena. En paraules de la coordinadora, "el que s'ofereix és una degustació; recorrem molts estils musicals, contextualitzant-los de manera que la gent s'hi apropi sense tabús".

La tasca social del cicle també és important: la major part de la gira es duu a terme en barris marginals de la ciutat de Barcelona, sobretot tocant al riu Besòs, on l'oferta cultural és gairebé inexistent. En l'edició d'aquest curs s'ha apostat per una tria estilística interessant, que passa per la música flamenca i el blues fins a arribar a la música antiga. Una de les propostes que més ha reeixit és *Música de Conte*, un recorregut per la música clàssica de tots els temps que ha musicat narracions, que s'ha portat també a algunes escoles d'educació primària. Sens dubte, la presència de projeccions, parts parlades i explicacions fan dels concerts d'aquest cicle un reclam ideal per als infants.

Musicant el Museu Frederic Marès és un cicle de caire diferent, més jove, però no menys engrescador. La idea és detectar en cadascuna de les sales del museu (dedicat a les col·leccions de l'escultor català) un objecte determinat, i en funció de l'època que tracta la sala en la qual es troba i l'objecte escollit desenvolupar un programa de concert, sempre per part de graduats de l'Esmuc o professionals relacionats amb l'Escola. Cal destacar la singularitat d'aquest gest, que relaciona sempre la música que s'interpreta amb l'espai o l'objecte al qual es refereix.

La segona vetllada del cicle, per exemple, duta a terme el passat dinou de febrer, es referia al ventall que va pertànyer a la reconeguda soprano Adelina Patti, exposat al Museu, que està firmat per noms tan importants com el de Puccini o Grieg. Amb un programa basat en la combinació de l'arpa i la veu (a càrrec d'Esther Pinyol i Eulàlia Fantova), es pretenia homenatjar al mateix temps la soprano i tots els compositors que la van conèixer. La totalitat del programa del cicle està conformada per propostes d'aquest estil, en cap cas gratuïtes, sinó sempre prenent música a la sala on s'interpreta el concert. Cal destacar l'últim concert que organitzarà aquesta iniciativa, dedicat íntegrament a la soprano Conxita Badia.

En comunió amb el *museu Frederic Marès*, que cedeix els espais i que, amb els diners de l'entrada, permet l'accés als diferents concerts, el cicle aconsegueix reunir públics de diferents edats i interessos, fomentant així la cultura de manera transversal. Ho fa, en realitat, de forma molt paral·lela al *Música>BCN*, amb qui comparteix el mateix objectiu últim, i els mateixos actors principals; músics en contacte amb l'Esmuc.

Comentaris (0)

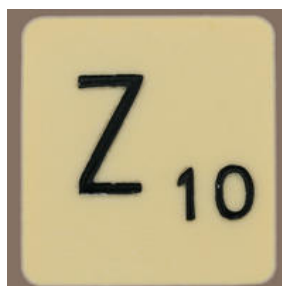
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

El cervell a l'escenari

Claus per enfrontar-se a l'aprenentatge i la interpretació de la música

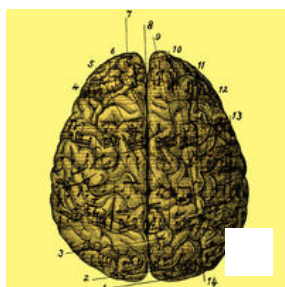

Xavier Coll
Guitarrista i professor de l'Esmuc

Posa't en contacte

Article

Altres publicacions 0

Som el nostre cervell

El cervell és el que ens defineix com a éssers humans: tot el que pensem o sentim surt de les interaccions entre les seves quasi 100.000 milions de neurones (quasi tantes com estrelles té la Via Làctia!).

Conèixer com funciona el cervell ha sigut una tasca que s'ha resistit als científics durant molts segles. El coneixement del cervell ha estat intuïtiu i escàs fins que fa poques dècades van aparèixer tecnologies com les Ressonàncies Magnètiques funcionals (RMf), entre d'altres, que han permès als neurocientífics apropar-se amb èxits més que notables a entendre com pensem, sentim i percebem el món que ens envolta.

Cinc cèntims sobre el funcionament

El cervell és un òrgan que ha anat evolucionant afegint parts noves, amb atribucions noves, a altres parts existents que han continuat pràcticament amb les mateixes funcions que tenien. D'aquesta manera, el *neocòrtex* és la part arrugada que envolta tot el cervell i n'és la més evolucionada. Té quatre lòbuls, dels quals el *còrtex prefrontal* (just darrera el front, sobre els ulls) és el més racional, analític, el que fa plans de futur i posa el seny en les nostres actuacions, moltes vegades en contradicció amb l'*amígdala*, una petita part en forma d'ametlla que hi ha en la part interior, a cada costat, aproximadament sobre les orelles, i que és molt més primitiva i totalment emocional. Els rèptils tenen amígdala, tot i que no tenen neocòrtex.

Neocòrtex

Cervell límbic

L'amígdala, integrada en el *sistema límbic*, està a càrrec de les emocions més primàries, com la por i l'ansietat. Ens prepara per barallar-nos o fugir i dona color emocional a totes les nostres vivències.

Dins del sistema límbic hi trobem també l'*hipotàlem*, una petita part del cervell (només representa l'1%) que controla el sistema nerviós autònom, amb tots els processos d'alliberar hormones de l'estrès o el sexe i la regulació de comportaments sexuals, la gana i la set, la temperatura corporal o els ritmes del son. Tot això està molt relacionat amb els estats emocionals.

Així, quan estem nerviosos abans d'un concert, per exemple, la sensació de por s'inicia en l'amígdala; l'hipotàlem segrega *cortisol* (l'hormona de l'estrès), una hormona que engega els processos de sudoració, batec ràpid del cor, augment de la pressió sanguínia, detenció del procés digestiu (per això sentim el *nus* a l'estómac), etc. Mentre tot això es produeix, el còrtex prefrontal efectua un diàleg interior amb què intenta calmar-nos, racionalitzant el fet del concert i intentant treure-li importància o aplicant les estratègies cognitives que creiem adients.

La memòria

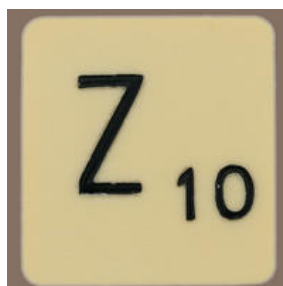
La memòria sol ser un procés voluntari. Normalment, escollim el que volem recordar, emmagatzemar, tot i que també podem recordar experiències que voldríem oblidar. L'emoció està molt relacionada amb la memòria: recordem el que ens impacta emocionalment perquè això, evolutivament, va ser molt adaptatiu pels nostres avantpassats. Quan tenim una experiència que ens impacta emocionalment, n'aprenem i convé recordar-la. A un homínid que havia tingut una mala trobada amb un animal li era molt útil enregistrar i emmagatzemar quin animal era per tal d'evitar-lo. Som descendents dels que van fer aquest aprenentatge, els altres molt probablement van morir sense descendència i els seus gens no es van perpetuar.

Contingut Actual

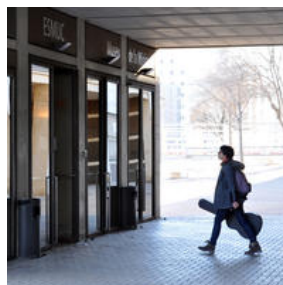
Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Així, tots sabem on érem i que feïem l'11 de setembre de 2001, quan l'atemptat de les torres bessones de Nova York, però no recordem res del dia abans o de la setmana després.

Aquest efecte provoca que quan toquem una obra o un programa sencer en públic ens queda molt més ben après després del concert que si l'haguéssim seguit estudiant algunes hores a casa. L'emoció i el possible estrès del concert graven amb profunditat les obres en la nostra memòria.

Recordar és sempre un acte creatiu (Llinás, 2003). Cada vegada que recordem un fet hi afegim detalls per tapar els forats que tenim d'aquell record. Recordar seria com obrir un Word on tenim un escrit i canviar-hi algun paràgraf, algunes paraules. Quan el tornem a obrir, al cap d'uns dies, el que obrim no és el primer escrit que vam fer, sinó l'últim, amb els últims canvis. Després el tornarem a guardar i a obrir amb nous canvis, tal com explica el neuròleg Facundo Manes (2014).

De fet, la diferència entre recordar i imaginar és molt tènue. Oliver Sacks explica a Eduard Punset en una [entrevista](#) a *Redes* com recordava els bombardejos de Londres durant la Segona Guerra Mundial. Anys després un germà seu li va fer veure que això era del tot impossible perquè ells no eren a Londres, sinó al camp, als afores, però que havien rebut una carta del germà gran, que sí que era a Londres, en què els hi ho explicava. Això el va impressionar i el va impactar emocionalment. El que recordava, per tant, era un fet que havia imaginat.

L'emoció i el possible estrès del concert graven amb profunditat les obres en la nostra memòria.

Hi ha molts tipus de memòria, però aquí ens interessa parlar de la *memòria procedimental*, que és la de l'aprenentatge *no declaratiu*, és a dir el de les coses que sabem fer com anar en bicicleta, nedar, caminar o tocar un instrument. L'aprenentatge no declaratiu no es pot explicar. Podem ensenyar-li a algú les regles d'un joc, o que J. S. Bach va néixer el 1685, però no a tocar un instrument. Sí que podem ajudar a algú altre a aprendre'n, donar-li exercicis i obres, indicacions de com posar les mans, respirar, passar l'arc, etc., tal com fan tants excel·lents professors en aquesta mateixa escola, però no podem *ensenyar-li* a tocar.

Aquests aprenentatges tenen períodes sensibles. Això vol dir que intentar convertir-se en pianista professional començant als vint-i-cinc anys d'edat és gairebé utòpic, tot i que sí que es pot aspirar a ser metge, advocat o historiador a aquesta edat i fins i tot bastant més gran.

Aquest període sensible també el trobem en els idiomes. És sabut que podem aprendre a parlar un idioma a qualsevol edat si no som gaire exigents, però a partir dels set o vuit anys d'edat, les possibilitats que puguem parlar un segon idioma, sense tenir un accent que delati que no és l'idioma propi, van minvant. Aquest període sensible és el que trobem també, tot i que no tant accentuat, en l'aprenentatge d'un instrument. És per això que és important fer el màxim de treball en la infantesa i la joventut, perquè no es podrà recuperar amb la mateixa eficàcia en edats més avançades.

El cervell neix amb un número de neurones i de connexions que va perdent els primers anys de vida en el que se'n diu la *poda neuronal*. El procés de poda de neurones –i de connexions– seria l'equivalent al de podar una planta a fi que les branques que hi deixem creixin més fortes (Pascual-Leone, 2015).

Una criatura neix amb la possibilitat de parlar qualsevol idioma, amb totes les peculiaritats fonètiques que tingui, però un cop comenci a especialitzar-se en el que li és propi anirà perdent aquesta facultat progressivament degut a aquesta poda neuronal. La mateixa facultat la té per entendre i assimilar els ritmes de tot el món, però també l'anirà perdent –la podarà– amb els ritmes que no sonen en el seu ambient cultural.

Aquestes possibilitats que té el nadó per fer quasi qualsevol cosa es van reduint per afavorir l'especialització. Mantenir tantes opcions seria una despesa de recursos molt gran i al cervell li interessa dedicar l'energia a aquelles coses que fem habitualment.

És important fer el màxim de treball en la infantesa i la joventut, perquè no es podrà recuperar amb la mateixa eficàcia en edats més avançades.

L'aprenentatge

Aprendre és un procés molt complicat i fascinant. Implica, a la vegada, desaprendre coses constantment. Una criatura aprèn de ben petit a reconèixer els objectes o les persones en rotació: ens reconeixeran tant si ens veuen de cara com de costat (fet extraordinàriament complicat per a la intel·ligència artificial), però quan aprenguin a escriure hauran d'aprendre que les lletres b, d, q i p son rotacions del mateix signe que tenen significats diferents (Sigman, 2016)

Quan aprenem una obra, la part del cervell que està actuant és el còrtex prefrontal. Aprèn els moviments que hem de fer amb tots els detalls. L'*hipocamp*, una estructura en forma de cavallet de mar que fixa i recupera la memòria a llarg termini, emmagatzema la informació. El moviment que hem après passarà als *ganglis basals*, que són els que controlen el moviment i la memòria procedimental, descarregant el còrtex prefrontal perquè pugui aprendre coses noves.

Quan aprenem a tocar, el cervell juga amb el que es pretén fer i el resultat obtingut. Calcula la diferència entre el que espera (que tal dit vagi exactament a tal lloc) i el resultat. Aquest algoritme permet anar refinant el programa motor i anar tenint un control molt més fi de les accions.

Estudiar lentament

Segurament, una de les coses en què estaríem d'acord la gran majoria dels professors de música seria en les virtuts que té l'estudi lent de les obres, passatges, exercicis o improvisacions. L'experiència convertida en tradició ens ha fet aconsellar-ho. Però, per què és útil estudiar lentament?

Tenim un concepte de la gent que no sol estudiar lentament de ser músics que toquen amb poc detall, de manera superficial. Tocar poc a poc permet controlar tots els paràmetres que necessitem controlar del que estem tocant: el so, l'articulació, el fraseig, l'afinació, el ritme, l'equilibri entre les veus, etc. Probablement no

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

podrem fer-ho si toquem *a tempo* mentre l'estem aprenent, si la obra té una certa dificultat, perquè no podem parar atenció a tantes coses a la vegada.

Fa anys em vaig trobar amb un estudiant, de gran talent artístic i musical però amb una certa dificultat per mantenir la concentració, que quan tocava lentament un passatge el tocava *pitjor*. Quan li demanava de tocar *a tempo*, en canvi, millorava ostensiblement. Això em va sorprendre i em va fer reflexionar sobre quin era el mecanisme que actuava per produir aquest resultat. Vaig deduir que, en aquell cas, quan tocava lentament també *pensava* més lentament, tenia menys motivació (perdia interès quan tocava poc a poc) i això feia que tots els beneficis que esperava de tocar poc a poc no es produïssin. Vaig pensar aleshores que aquest problema, més evident en aquest cas, no era tan infreqüent. Moltes vegades tots pensem més lentament quan toquem poc a poc, restant-li eficàcia al treball que estem fent. És important, per tant, mantenir l'atenció i pensar ràpidament, per tal de poder controlar tots els aspectes que volem de la nostra execució. En la meva opinió, una bona opció és combinar aquesta pràctica amb la de tocar passatges molt curts ràpidament.

Aprenentatge motor mitjançant l'exercici mental

L'aprenentatge és un treball que també es pot fer mitjançant l'exercici mental, sense posar les mans a l'instrument. Imaginar la sensació de tocar una peça concreta, o un passatge, amb tots els detalls cognitius i sensorials; sentir dins del nostre cap què sona, tenir la sensació propioceptiva dels dits a les cordes i del propi cos assegut a la cadira, la visió de l'instrument... tot els *inputs* sensorials que rebem quan estem tocant.

Es pot començar a practicar amb fragments molt curts, estudiant un parell de compassos mentalment per descobrir com, en agafar l'instrument, el passatge està perfectament après. Progressivament es pot anar ampliant la llargada dels fragments. Amb una mica de pràctica esdevé molt menys complicat del que sembla.

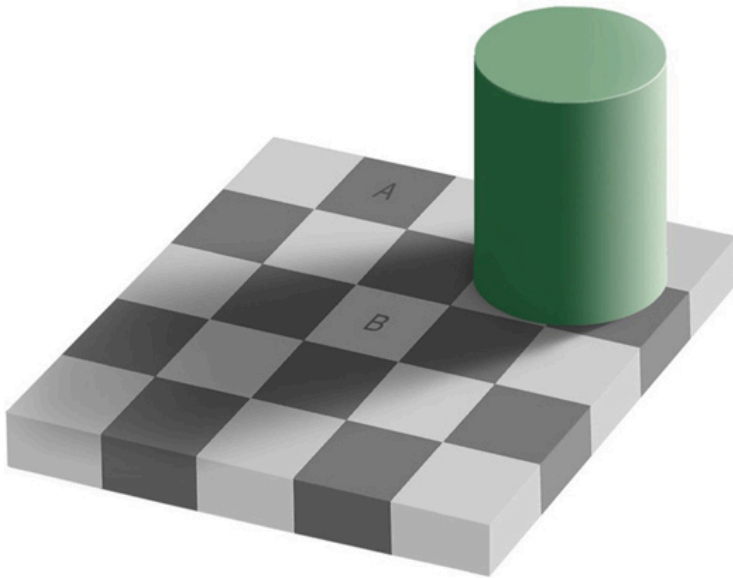
Aquest tipus de treball ha sigut molt comprovat en esportistes d'elit i en músics amb resultats molt positius. A més, resulta un complement molt adequat en moments en què no podem tocar l'instrument, ja sigui perquè estem en un transport públic o perquè hem de descansar la part muscular per un excés de treball o per una lesió, o simplement per repassar mentalment un petit passatge en un moment d'un assaig de cambra o d'orquestra.

Quan ens sentim a nosaltres mateixos en un enregistrament, som fins i tot més crítics del que som amb altres músics; no ens perdonem gairebé res.

Quina percepció tenim del que estem interpretant?

El cervell no rep passivament la informació dels sentits per descodificar-la després i extreure'n les conclusions pertinents, sinó que projecta conclusions (Llinás, 2003) (Manes, 2014). Dit d'una altra manera, la percepció no és un procés passiu sinó una construcció activa. (Macknik & Martínez- Conde, 2012). Òscar Vilarroya ho explica dient que els nervis sensorials no codifiquen informació de l'entorn, sinó que connecten una energia present en l'entorn (electromagnètica, en el cas de la vista i l'oïda; química, en el del gust i l'olfacte, i mecànica en el del tacte) amb una part del cervell. Així, els nervis sensorials no *descarreguen* informació, sinó que *sintonitzen* el sistema cognitiu propi amb el món (Vilarroya, 2002). D'aquesta manera, quan veiem una poma, la toquem, la olorem i la mengem, totes aquestes percepcions ens entren i el cervell les compara amb moltes altres pomes que hem menjat, l'amígdala li dóna color emocional en funció de les emocions que haguem sentit menjat altres pomes (potser recordem una que ens va donar la nostra mare de petits, o que vam compartir amb una parella que vam tenir anys enrere...) i la *vivència* "poma" es compara amb les altres vivències similars. La meua poma, per tant, serà substancialment diferent de les de les altres persones.

Un efecte d'aquesta percepció creativa i heurística, en el sentit psicològic de la paraula, són les il·lusions òptiques.

Incredible Shade Illusion!

Efecto óptico sorprendente

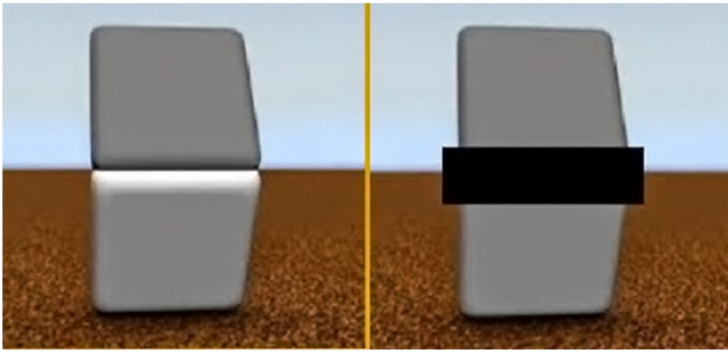

Aquesta, creada per un professor del MIT i en què els quadres A i B són del mateix color, no demostra, com diu la veu en off del segon vídeo, *la dificultat de l'ull humà en distingir els colors*. L'ull humà no en té cap, de dificultat. El problema és un altre. El que passa és que el cervell fa, per defecte, correccions en funció de la llum que hi ha, de tal manera que una samarreta verda la veurem en un to de verd molt semblant, sigui quina sigui la il·luminació que li afecti -el sol, una bombeta elèctrica o una espelma- malgrat que no ens n'adonem. D'això se'n diu *constància del color* (Morgado, 2012).

Quan veiem el tauler d'escacs, inferim que el cilindre projecta una ombra que enfosqueix el quadre B, que forma part dels quadres clars, i decideix que és l'ombra el que l'enfosqueix, però el seguim veient més clar malgrat que, tal com es pot comprovar en els vídeos, són exactament iguals.

He posat aquest experiment a classe i alguns estudiants, fins i tot al veure'n la prova, no s'acabaven de creure que són del mateix to de gris. També es poden veure comentaris a internet creient que és un truc, però no ho és.

També podem veure l'efecte en aquest altre. Mirant el quadre de l'esquerra, costa de creure que els dos grisos siguin iguals:

Conèixer això és significatiu perquè té implicacions determinants pels músics. Quan estem tocant no sentim el que toquem. El nostre cervell ja sap què volem tocar, com ho volem fer (amb el fraseig, so, afinació, articulació, etc. que ja hem decidit prèviament, en l'estudi), i sentim el que està sonant realment barrejat amb tota aquesta projecció que fem, molt sovint amb una notable preeminència d'això últim. A més, quan toquem tenim la ment ocupada en controlar la tècnica necessària per produir l'efecte desitjat –hem de pensar en moltes coses i cuidar molts paràmetres– i això no afavoreix que puguem controlar el resultat final, de manera que ens deixem enganyar per aquesta projecció que havíem fet interiorment, tenint poca consciència del que fem en realitat.

Això provoca dos efectes, un molt important i l'altre més anecdòtic. L'efecte més significatiu és que el resultat de la interpretació és molt inferior del que hom creu i del que podria ser si l'interpret fos més conscient del resultat. Es podria controlar, a temps real, cada aspecte de la interpretació i anar fent les petites correccions pertinents.

En la meua opinió, quan estudiem una obra hem de passar per tres fases:

1. Decidir (com volem tocar l'obra)
2. Treballar (posar tota la tècnica per aconseguir el resultat sonor que hem decidit)
3. Comprovar (escoltar el que està sonant, amb la màxima objectivitat, a fi de poder corregir en temps real, i també posteriorment, tot allò que no surti com havíem previst en el punt 1)

Aquest treball em sembla fonamental i és la base del que intento transmetre en les meves classes, com bé recordaran tots aquells que hi han passat. Crec que això és vàlid no solament per la música clàssica i contemporània, sinó també quan volem improvisar o tocar en qualsevol estil.

La part més anecdòtica es manifesta en el costum que hi ha en la nostra professió de criticar les actuacions dels col·legues. No és que siguem tan competitius com de vegades creiem, sinó que als altres els sentim objectivament, els sentim bé, mentre que la percepció del que toquem, com deia més amunt, està molt esbiaixada per aquesta projecció que fem. La prova és que, quan ens sentim a nosaltres mateixos en un enregistrament, som fins i tot més crítics del que som amb altres músics; quan ens sentim amb la mateixa objectivitat no ens perdonem gairebé res. No us ha passat, a vosaltres?

Aquest article està basat en el treball final de màster *El cervell a l'escenari*, que podeu llegir íntegrament a [Recercat](#).

Bibliografia

- Bilbao, Á. (2015). *Me falla la memoria: claves para afrontar con éxito los problemas de memoria*. Barcelona: RBA.
- Blakemore, S.-J., Frith, U. (2007). *Cómo aprende el cerebro: las claves para la educación*. [Barcelona]: Ariel.
- Damasio, A. (2001). *El error de Descartes: la emoción, la razón y el cerebro humano*. Barcelona: Crítica.
- Fuster, J. M. (2014). *Cerebro y libertad: los cimientos cerebrales de nuestra capacidad para elegir*. Barcelona: Ariel.
- Kahneman, D. (2013). *Pensar rápido, pensar despacio*. Barcelona: Circulo de Lectores.
- Kaku, M. (2015). *El Futuro de nuestra mente: el reto científico para entender, mejorar y fortalecer nuestra mente*. [Barcelona]: Debolsillo.
- Levitin, D. J. (2014). *El cerebro musical: seis canciones que explican la evolución humana*. Barcelona: RBA.
- Llinás, R. R. (2003). *El Cerebro y el mito del yo: el papel de las neuronas en el pensamiento y el comportamiento humanos*. Barcelona: Belacqua.
- Macknik, S. L. Martínez-Conde, S. (2012). *Los engaños de la mente*. Barcelona: Destino.
- Manes, F., & Niro, M. (2014). *Usa el cerebro: conocer nuestra mente para vivir mejor*. Barcelona: Paidós.
- Marina, J. A. (2004). *La Inteligencia fracasada: teoría y práctica de la estupidez*. Barcelona : Anagrama.
- Morgado, I. (2012). *Cómo percibimos el mundo*. Barcelona: Ariel.
- Pascual-Leone, Á. (2015). *Promoviendo la salud cerebral*. Barcelona.
- Sacks, O. W. (2009). *Musicofilia: Relatos de la música y el cerebro*. Barcelona: Anagrama
- Sapolsky, R. M. (1995). *¿Por qué las cebras no tienen úlceras?: la guía del estrés*. Madrid: Alianza Editorial.
- Sigman, M. (2016). *La vida secreta de la mente*. Barcelona: Debate.
- Swaab, D. (2014). *Somos nuestro cerebro*. Barcelona: Plataforma Editorial.
- Tobeña, A. (2006). *El Cerebro erótico: rutas neurales de amor y sexo*. Barcelona: L'Esfera dels llibres.
- Vilarroya Oliver, Ó. (2002). *La Disolución de la mente una hipótesis sobre cómo siente, piensa y se comunica el cerebro*. Barcelona: Tusquets.
- Vilarroya Oliver, Ó. (2006). *Palabra de robot*. València: Universitat de València.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

'Composarem un anàlisi improvitzat'

Compondre és respondre

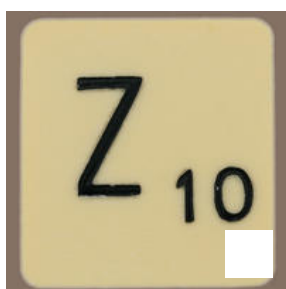
Josep Pujol i Coll
Professor de musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

La música té la paraula

Altres publicacions

0

Per a la majoria de professors, corregir exercicis escrits és com el treball de Sísif, obligats a empènyer amunt una enorme bola que torna a rodolar cap avall a cada curs. Repetits una vegada i una altra, hi ha **errors** que tendeixen a perpetuar-se, com tres casos de lèxic musical que, pertinaços, són la tinya des dels treballs de primer curs fins als projectes de final de grau. Amb higiènica esperança, deixeu-me exposar a la picota els vergonyants "composar", "anàlisi" i "improvitzar". Tots tres afecten noms d'assignatura i se la campen, inconscients, a través de molts treballs descurats.

Mantinc una lluita personal contra el "composar", però de vegades estic a punt d'abandonar, bo i demanant que l'Institut d'Estudis Catalans l'accepti com a política de fets consumats. El terme es comporta com un virus

maligne dins l'ordinador, dels que són difícils de detectar i a més infecten ràpid. És de mal detectar perquè els correctors automàtics no el marquen com a incorrecte, ja que el **verb existeix**, però amb el sentit de "Imposar arbitràriament a algú contribució, una multa, etc", o bé "Captenir-se amb algú, fent-lo anar dret, fent-li creure el que hom vol". I infesta el text d'errors perquè ataca totes les formes conjugades: "composat" en lloc del correcte "compost", "composava" en comptes de "componia", i anar fent. Hi ha una regla mnemotècnica que n'afavoreix l'ús correcte: "compondre és respondre", és a dir, **es conjuguen** de la mateixa manera.

"Anàlisi" és també un mot per entrebancar-s'hi. Si amb una mica de sort no apareix amb una essa al final, en cal molta més per encertar el gènere femení que li pertoca –el corrector tampoc detectarà cap dels dos errors, perquè amb la essa l'interpretarà com un plural–. Quan, turgent, m'apareix en un treball "una anàlisi iconogràfica" –o, vatus, schenkeriana!– ja no em cal continuar llegint: excel·lent de dret.

En canvi, tinc molta benvolença pels qui encara escriuen "improvitzar" en lloc del normatiu "improvisar". És una falta sense futur, atesa la tendència als calcs del castellà i a l'ensordiment. Tanmateix, aviat arribarà algun "improvisar", i aquest sí que farà més ràbia.

Ja no sé si cal fer-ho notar, però el títol correcte d'aquest article seria "Compondrem una anàlisi improvisada". Si no ho heu vist, tornarem a empènyer la bola cap amunt...

Comentaris (0)

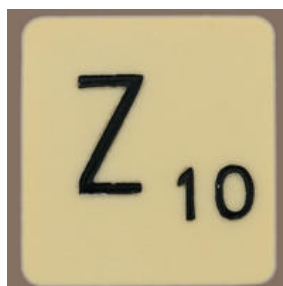
+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvitzat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Kebyart Ensemble

“El que nosaltres volem és tocar als escenaris, i la música de cambra és el vehicle ideal per fer-ho.”

Clara Iniesta
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

L'entrevista

Altres publicacions

0

El grup de saxos [Kebyart Ensemble](#) és un quartet format pels estudiants de l'Esmuc Pere Méndez, saxo soprano; Víctor Serra, saxo alt; Robert Seara, saxo tenor, i Daniel Miguel, saxo baríton. Tots ells estan estudiant el grau superior d'interpretació de música clàssica i contemporània, i com a quartet han rebut classes i consells de professors de gran prestigi: Kennedy Moretti, Jonathan Brown, Jordi Francès, Vincent David, els membres de l'Ensemble Squillante, David Albet i d'altres. Va néixer l'any 2014 sota la tutela de Nacho Gascón, professor de saxo i música de cambra al centre, i ben aviat els han arribat els guardons: al concurs de cambra Higiní Anglès, a Joventudes Musicales d'Espanya, el Premi BBVA de música-Montserrat Alavedra i, darrerament, [el](#)

[Primer Palau.](#)

Com va sorgir aquest quartet de saxos?

Tot va començar l'any 2014, quan érem quatre alumnes de l'Esmuc de diferents cursos i estàvem estudiant amb Nacho Gascón. Teníem interès per conèixer repertori de quartet de saxos i d'anar més enllà amb l'assignatura de cambra. Un dia és una proposta però poc a poc es va fent realitat. Ens vam animar i l'any següent ens vam posar d'acord amb la matrícula per demanar un grup de cambra junts. També va ser una mica gràcies a un quartet de saxos francès que va venir a l'Esmuc, ja que en ells vam poder veure reflectits els nostres desitjos de futur. En un primer moment el quartet estava format per Pere Méndez, Daniel Miguel, Víctor Serra i Nahikari Oloriz, que ens va haver d'abandonar perquè va seguir els seus estudis a París, i va ser llavors quan va entrar Robert Seara.

En quin moment us vau adonar que la vostra carrera es focalitzava en un grup de cambra?

El juny de l'any passat, quan el Daniel va acabar el superior i havia de decidir què fèiem. Va fer proves a uns altres centres d'Europa però havia de prendre la decisió si realment havia de lluitar pel quartet o bé apostar per una formació poc regular. Va ser llavors quan ens vam assegurar i vam parlar sobre els plans de futur. A més a més, el fet de fer un concurs i obtenir un bon resultat també t'encoratja a seguir endavant.

Què significa el vostre nom, *Kebyart Ensemble*?

Anant al Museu de la Música per l'assignatura de Música i Cultura III, amb Sílvia Martínez, vam fer una classe sobre el gamelan gong kebyar. El nom *kebyar* prové d'un dels conjunts instrumentals tradicionals de Bali i significa *el procés de la floració*, i fa referència als canvis de tempo, de dinàmica, de caràcter, etc. Vam considerar que hi havia una semblança entre el significat i les característiques sonores de l'instrument, la riquesa de colors i la varietat d'estils musicals i, més endavant, vam decidir fer-hi la fusió amb la paraula *art* i va sortir *kebyart*, perquè així evocava més personalment la manera que tenim d'entendre la música.

Teniu algun estil concret?

El principal objectiu és abastar tot tipus de repertori perquè els concerts siguin el més variats possibles per evitar la monotonia i, a més a més, poder sorprendre quant més públic millor. De moment ens movem entre l'estil clàssic i contemporani. En aquests moments, per exemple, estem treballant un quartet de corda d'estil clàssic. De totes maneres, intentem no tancar-nos, pel mal que fan les etiquetes. Quan ho vius des de dins, et tanca moltes portes, i això és el que volem evitar.

A què us dedicaríeu, si no fóssiu membres de Kebyart?

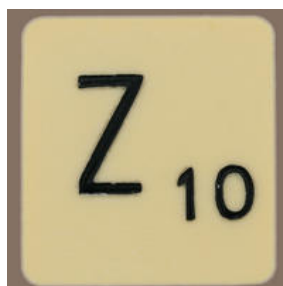
Curiosament, és una cosa que no ens hem plantejat mai. Per ara confiem tant en el projecte que de moment no ens hem plantejat alternatives. Ja des d'un primer moment ens vam sentir molt atrets per la música de cambra, hi veiem unes sortides que sovint no són de fàcil accés amb el nostre instrument de manera aïllada. No és habitual veure gaires solistes de vent en les programacions dels grans auditoris o sales de concert. Nosaltres el que volem és tocar i la música de cambra, ens sembla el vehicle ideal per actuar dalt dels escenaris. I afortunadament, a part de ser el mitjà idoni, és la nostra passió!

Contingut Actual

Número 55, febrer 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- 'Composarem un anàlisi improvisat'

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Teniu algun referent?

Com a música de cambra, el Quartet Casals. Actualment estem treballant amb Jonathan Brown (viola del Quartet Casals i professor de l'Esmuc) i és tota una experiència. En formacions instrumentals com la nostra, ens agrada el [Quatuor Habanera](#). Han estat pioners i encara estan en actiu: són un gran mirall per nosaltres. El que ens agrada d'ells és el seu projecte original i el repertori que programen. També ens fixem en el quartet [Djastema](#), un dels màxims representants de la tradició clàssica francesa. Per últim, l'[Ensemble Squillante](#), ja que són músics d'una generació jove que han apostat per un projecte original, una formació de nou membres amb la qual busquen ampliar el repertori per mitjà de les transcripcions. A més a més, també els admirem per la seva presència als escenaris, la seva vitalitat i la gran energia que desprenen.

Quin és el vostre objectiu en aquest projecte?

El nostre objectiu és poder tocar al màxim de llocs possibles, viatjar i portar la nostra música arreu del món. Per exemple, del 16 al 22 de març anem a Rússia per fer dos concerts. Tot i que el nostre objectiu més immediat és fer un màster de cambra per Europa, però encara no sabem on.

D'altra banda, el que volem és seguir formant-nos individualment com a músics i obrir el màxim de portes possibles; aprendre de totes les experiències, de tot el repertori possible i poder tocar a tots els escenaris. Estem molt contents de les oportunitats que tenim, treballem molt però tenim recompenses i això ens dóna energia per seguir engranant el procés. Que mai no s'aturi.

Què us ha aportat personalment tot el que heu dut a terme fins a dia d'avui?

Daniel: Tota l'experiència que hem guanyat durant els concerts i assajos; tota l'experiència administrativa que requereix una formació estable, que no és poca, i descobrir repertori que no coneixíem.

Pere: Per a mi ha suposat entendre realment què és un grup de cambra respecte les opinions de quatre ments, que poden pensar diferent, però s'han de concordar per crear alguna cosa especial. També, i parlant del respecte com a companys que som, gestió emocional: passem moltes hores junts i cal cuidar les relacions entre tots. Afortunadament som amics i tot és més fàcil.

Victor: Satisfacció. No és com anar a treballar o estudiar amb gent que t'és indiferent, sinó que t'ho passes bé perquè els tens estima. També, l'oportunitat de conèixer gent externa al quartet, que individualment hagués estat molt difícil de fer-se realitat, però com a quartet és més fàcil.

Robert: Tenir un grup et permet aprofundir en el coneixement de la música de cambra, que d'una altra manera no podria conèixer. I a més a més, poder viatjar fent allò que t'apassiona: tot això no té preu.

Teniu alguna anècdota que us agradaria compartir?

Sí, i tant! El Víctor i jo [el Robert], vam coincidir quan anàvem a la guarderia fins a primer de primària. Anàvem a classes diferents, però els nostres pares es coneixien. A punt de començar el segon curs de primària, el Víctor va marxar del col·legi i ja no vam tenir més contacte. Però, anys més tard, ens vam retrobar aquí a l'Esmuc.

Una altra anècdota: tot va començar quan jo [el Daniel] vaig patir una luxació d'espalllla jugant un partit de futbol. Teníem a la vista un concert a la sala 4 de l'Auditori i després un concurs a Cantàbria. Vaig fer com els futbolistes i vaig forçar la màquina per arribar. A més a més, sóc l'únic del grup que té carnet de cotxe i vaig haver de conduir fins a Cantàbria durant vuit hores seguides i després tocar!

Quins són els vostres projectes de futur?

Ara al març no només anem a Rússia, com hem explicat abans, sinó que tenim cinc concerts més per Catalunya. També estem començant a treballar amb un compositor, Joan Magrané. És el primer encàrrec que fem i ens fa molta il·lusió, ja que serem nosaltres qui farem l'estrena de l'obra. A més a més, aquest estiu començarem la gravació del nostre primer disc, que veurà la llum abans de final d'any. I també ens fa molta il·lusió perquè serà una manera de tancar aquesta primera etapa.

- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari